

LIETUVOS AUKŠČIAUSIASIS TEISMAS

NUTARTIS LIETUVOS RESPUBLIKOS VARDU

2022 m. balandžio 14 d.
Vilnius

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegija, susidedanti iš teisėjų Gražinos Davidonienės (kolegijos pirmininkė), Andžej Maciejewski ir Donato Šemo (pranešėjas), teismo posėdyje kasacinę rašytinį procesą tvarkia šnagrinių civilinę bylą pagal pareiškėjos akcinės bendrovės „Panevėžio statybos trestas“ kasacinį skundą dėl Panevėžio apygardos teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2021 m. balandžio 20 d. nutarties peržiūrėjimo civilinėje byloje pagal akcinės bendrovės „Panevėžio statybos trestas“ skundą dėl antstolio S. R. veiksmų, suinteresuoti asmenys Valstybinė mokesčių inspekcija prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos, Lietuvos Respublikos konkurencijos taryba.

Teisėjų kolegija

nustatė:

I. Ginčo esmė

1. Kasacinėje byloje sprendžiama dėl teisės normų, reglamentuojančių palikanų, mokėtinų dėl nesumokėtos baudos, skirtos už Lietuvos Respublikos konkurencijos įstatyme įtvirtintus konkurencijos teisės pažeidimus, skaičiavimo tvarką ir pagrindus, aiškinimo ir taikymo.
2. Pareiškėja AB „Panevėžio statybos trestas“ kreipėsi į teismą, prašydama panaikinti antstolio S. R. 2020 m. birželio 11 d. patvarkymu Nr. S-20-17054, 2020 m. birželio 12 d. patvarkymu Nr. S-20-102-17225, 2020 m. birželio 12 d. patvarkymu Nr. 20-102-17214, 2020 m. birželio 16 d. (pastaba – iš bylos medžiagos matyti, jog ginčijamo akto data yra 2020 m. birželio 18 d.) patvarkymu Nr. S-20-102-17969 bei 2020 m. birželio 30 d. patvarkymu Nr. S-20-102-18809 dalis dėl palikanų apskaičiavimo ir vykdymo išlaidų – atlygio antstoliui nustatymo.
3. Pareiškėja paaiškino, kad Lietuvos Respublikos konkurencijos taryba 2017 m. gruodžio 20 d. nutarimu Nr. 25-11(2017) „Dėl UAB „JRDAIVA“ ir AB „PST“ veiksmų bendrai dalyvaujant viešuosiuose pirmuose pastatų atnaujinimo ir modernizavimo darbuose pirkti atitiktis Lietuvos Respublikos Konkurencijos įstatymo 5 straipsnio reikalavimus“ (toliau – nutarimas) skyrė pareiškėjai AB „Panevėžio statybos trestas“ 8 513 500 Eur baudą ir nurodė, jog skirta pinigine bauda turi būti sumokama per tris mėnesius nuo nutarimo paskelbimo, per nurodytą laiką nesumokėjus baudos skaičiuojamas Lietuvos Respublikos civilinio kodekso (toliau – CK) 6.210 straipsnio 2 dalyje nurodytos palikanos, taip pat nurodė, jog skundo padavimas dėl Konkurencijos tarybos nutarimo sustabdo baudos ir palikanų priverstinį išieškojimą iki teismo sprendimo įsiteisėjimo dienos, tačiau nesustabdo palikanų skaičiavimo. Pareiškėja 2017 m. gruodžio 20 d. nutarimą skirti baudą skundė Vilniaus apygardos administraciniam teismui, 2018 m. gegužės 14 d. sprendimu administracinėje byloje Nr. el-1443-1063/2018 skundas buvo atmestas, minėtas sprendimas įsiteisėjo 2020 m. birželio 3 d., Lietuvos vyriausiajam administraciniam teismui sprendimą administracinėje byloje Nr. eA-161-552/2020 palikus nepakeistą. Taigi šis Konkurencijos tarybos nutarimas įsiteisėjo 2020 m. birželio 3 d.
4. Pareiškėja teigė, kad antstolis neatsižvelgė į tai, jog Konkurencijos įstatymo 39 straipsnio 2 dalis nustato, o Konkurencijos tarybos 2020 m. birželio 9 d. nutarime nurodyta, jog palikanos yra skaičiuojamos kiekvieną dieną ir baigiamos skaičiuoti tą dieną, kai bauda sumokama į valstybės biudžetą, bet ne ilgiau kaip 180 dienų. Pareiškėjos teigimu, antstolis be teisinio pagrindimo palikanas skaičiavo už laikotarpį nuo 2018 m. kovo 22 d. iki 2020 m. birželio 9 d. ir apskaičiavo išieškomų palikanų dydį – 1 133 272,46 Eur, t. y. palikanas skaičiavo už ilgesnį kaip 180 dienų laikotarpį. Įstatyme įtvirtintos palikanos turi būti skaičiuojamos taip, kaip nustatyta įstatyme, o jos baigiamos skaičiuoti tą dieną, kai bauda sumokama į valstybės biudžetą, bet ne ilgiau kaip už 180 dienų, pareiškėjos atveju tai sudarytų 251 906,30 Eur.
5. Pareiškėja pažymėjo, jog Konkurencijos tarybos 2020 m. birželio 9 d. nutarimas nėra vykdomas dokumentas, Konkurencijos taryba, pateikdama nutarimą kaip vykdomąjį dokumentą, nesilaikė Konkurencijos įstatymo nuostatų dėl palikanų skaičiavimo tvarkos. Konkurencijos tarybos 2020 m. birželio 9 d. hydraštyje nurodyta, jog AB „Panevėžio statybos trestas“ mokėtina palikanų suma sudaro 1 133 272,46 Eur už laikotarpį nuo 2018 m. kovo 22 d. iki 2020 m. birželio 9 d. Konkurencijos tarybos hydraštis negali būti laikomas vykdomoju dokumentu, tokiu nelaikytinas ir Konkurencijos tarybos 2020 m. birželio 10 d. elektroninis laiškas, kuriame nurodyta, jog palikanos bus skaičiuojamos dar 180 dienų po Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo nutarties įsiteisėjimo iki 2020 m. lapkričio 30 d. Pareiškėjos vertinimu, pateikti palikanų skaičiavimo laikotarpiai ir jų dydžiai neatitinka Konkurencijos įstatymo 39 straipsnio 2 dalies, Konkurencijos tarybos nutarimų motyvuojamųjų dalių ir pažeidžia skolininko turinius interesus. Be to, antstolis, priėmęs 2020 m. birželio 11 d. patvarkymą priimti vykdomąjį dokumentą ir 2020 m. birželio 12 d. patvarkymą dėl priverstinio vykdymo veiksmų, jau 2020 m. birželio 12 d. priėmė patvarkymą dėl vykdymo išlaidų apskaičiavimo.
6. Antstolis S. R. 2020 m. rugsėjo 8 d. patvarkymu pareiškėjos AB „Panevėžio statybos trestas“ skundą atsisakė tenkinti, pažymėjęs, jog Konkurencijos tarybos atstovė elektroniniu paštu antstoliui 2020 m. birželio 10 d. patikslino, kad Konkurencijos tarybos nutarimas buvo paskelbtas 2017 m. gruodžio 21 d., palikanas pradėtos skaičiuoti praėjus trims mėnesiams po šios datos, t. y. 2018 m. kovo 22 d. Baudos ir palikanų priverstinis išieškojimas bylinėjimosi teisme laikotarpis yra stabdomas, palikanų skaičiavimas pratęsiamas 180 dienų – tiek, kiek laiko, suėjus trijų mėnesių terminui, buvo sustabdyta baudos ir palikanų priverstinis išieškojimas. Palikanos buvo skaičiuojamos visą bylinėjimosi teisme laikotarpį ir dar bus skaičiuojamos 180 dienų po Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo nutarties įsiteisėjimo, t. y. iki 2020 m. lapkričio 30 d. Tačiau palikanos pradėtos skaičiuoti 2018 m. kovo 22 d. ir bus baigiamos skaičiuoti 2020 m. lapkričio 30 d. arba tą dieną, kai bus sumokėta visa bauda ir palikanos. Vadovaujantis 2020 m. birželio 9 d. nutarimu Nr. 1S-65 priėmusios ir pateikusios Konkurencijos tarybos pateiktas duomenis, elektroniniais paaiškinimais, antstolis 2020 m. birželio 18 d. patvarkymu Nr. S-20-102-17969 patikslino, kad palikanos buvo skaičiuojamos visą bylinėjimosi teisme laikotarpį ir dar bus skaičiuojamos 180 dienų po Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo nutarties įsiteisėjimo, t. y. iki 2020 m. lapkričio 30 d., ir tą dieną būtų 1 385 178,76 Eur.
7. Antstolis 2020 m. liepos 29 d. taip pat kreipėsi į Konkurencijos tarybą su prašymu dėl sprendimo vykdymo tvarkos išaiškinimo ir 2020 m. rugpjūčio 5 d. gavo išsamų Konkurencijos tarybos išaiškinimą, kuriame nurodyta, kad maksimalus laikotarpis, už kurį turi būti skaičiuojamos palikanos, yra nuo 2018 m. kovo 22 d. iki 2020 m. lapkričio 30 d. Bendra palikanų suma – 1 376 116,56 Eur.
8. Antstolis taip pat paaiškino, kad 2020 m. birželio 12 d. buvo parengtas vykdymo išlaidų apskaičiavimas, nuo išieškomos sumos 9 646 772,46 Eur (8 513 500,00 Eur baudos ir 1 133 272,46 Eur palikanų) apskaičiuotas atlygis – 385 870,90 Eur, vykdymo išlaidos neįskaitomos. Sprendimų vykdymo instrukcijos, patvirtintos Lietuvos Respublikos teisingumo ministro 2005 m. spalio 27 d. įsakymu Nr. IR-352 (toliau – ir Sprendimų vykdymo instrukcija), 164 punktas nustato, kad kai skolininkas įvyko sprendimą arba šalyje sudaro taikos ar skolos padengimo sutartį pasibaigus raginime įvykdyti sprendimą nustatytam terminui, iš skolininko išieškomos visos vykdymo išlaidos. Sprendimų vykdymo instrukcijos 109, 109.16 punktuose nustatyta, kad atlygis antstoliui yra 4 procentai nuo išieškomos sumos, bet ne mažiau kaip 1740 Eur. Pagal Sprendimų vykdymo instrukcijos 132 punktą, kai vykdomajame dokumente yra nurodytos palikanos, kurios turi būti išieškomos iš skolininko už priestatį sumą iki teismo sprendimo įsiteisėjimo (CK 6.37 straipsnis), palikanų suma neįskaičiuojama į išieškotą sumą, nustatant mokėtinas administravimo išlaidas, tačiau palikanų suma įskaičiuojama į bendrą išieškotą ir išieškomas sumas, nustatant atlygio antstoliui dydį. Todėl, galutinai nustatęs išieškomų palikanų skaičiavimo tvarką, patvirtinus jų dydį, bus perskaiciuotos visos vykdymo išlaidos atitinkamai pagal išieškomą sumą.

II. Pirmosios ir apeliacinės instancijos teismų procesinių sprendimų esmė

9. Panevėžio apylinkės teismas 2021 m. sausio 13 d. nutartimi skundą atmėtė.
10. Pirmosios instancijos teismas nustatė, jog antstolis S. R. vykdė išieškojimą pagal Konkurencijos tarybos 2020 m. birželio 9 d. nutarimą dėl AB „Panevėžio statybos trestas“ Konkurencijos tarybos 2017 m. gruodžio 20 d. nutarimu skirtos 8 513 500 Eur baudos ir šešių procentų dydžio metinių palikanų už kiekvieną dieną priverstinio išieškojimo, nutarimas 2020 m. birželio 11 d. patvarkymu Nr. S-20-102-17/054 priimtas vykdyti antstolio kontoroje. Pareiškėjai 8 513 500 Eur baudą Konkurencijos taryba skyrė 2017 m. gruodžio 20 d. nutarimu, ji skirta vadovaujantis Konkurencijos įstatymo 39 straipsnio 1 dalimi ir ją AB „Panevėžio statybos trestas“ turėjo sumokėti per tris mėnesius nuo nutarimo paskelbimo Konkurencijos tarybos interneto svetainėje www.kt.gov.lt 2017 m. gruodžio 21 d. Terminas baudai sumokėti baigėsi 2018 m. kovo 21 d. Pareiškėjai nevykdytą 2017 m. gruodžio 20 d. nutarimą, t. y. nesumokėjus skirtos baudos, Konkurencijos taryba priėmė 2020 m. birželio 9 d. nutarimą kreiptis į antstolį dėl skirtos baudos išieškojimo vykdymo priverstine tvarka.
11. Teismas pažymėjo, jog pagal Konkurencijos įstatymo 39 straipsnio 6 dalį būtent Konkurencijos tarybos sprendimas dėl priverstinio baudos ir palikanų išieškojimo, o ne dėl baudos skyrimo yra vykdomasis dokumentas, kuris pateikiamas vykdyti antstoliui Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso (toliau – ir CPK) nustatyta tvarka. Teismo vertinimu, 2020 m. birželio 9 d. nutarimas yra vykdomasis dokumentas tiek pagal CPK 584 straipsnio 2 dalies 2 punktą, 587 straipsnio 1 ir 10 punktuose, tiek pagal Konkurencijos įstatymo 39 straipsnio 6 dalyje nustatytus reikalavimus, todėl antstolio turėjo būti priimtas ir priverstinis vykdymas, antstoliui nenustačius klaidų priimti ir vykdyti vykdomąjį dokumentą. Be to, priverstinio išieškojimo procesas pradėtas ir vykdomasis dokumentas išduotas, t. y. priimtas 2020 m. birželio 9 d. nutarimas, pareiškėjai nevykdytą prievolę sumokėti Konkurencijos tarybos skirtą baudą.
12. Teismas pažymėjo, jog palikanų skaičiavimo tvarką reglamentuoja Konkurencijos įstatymas bei CK. Konkurencijos įstatymo 39 straipsnio 2 dalyje nustatyta, kad, ūkio subjektui ar viešojo administravimo subjektui nesumokėjus baudos per Konkurencijos įstatymo 39 straipsnio 1 dalyje nustatytą terminą, t. y. per tris mėnesius nuo nutarimo paskelbimo, skaičiuojamos CK 6.210 straipsnio 2 dalyje nustatyto dydžio palikanos; palikanos skaičiuojamos kiekvieną dieną ir baigiamos skaičiuoti tą dieną, kai bauda sumokama į valstybės biudžetą, bet ne ilgiau kaip 180 dienų. Pareiškėja nuo 2017 m. gruodžio 20 d. nutarimo dėl baudos skyrimo paskelbimo dienos (2017 m. gruodžio 21 d.) skirtos baudos per įstatymo nustatytą trijų mėnesių terminą nesumokėjo. Todėl Konkurencijos taryba 2020 m. birželio 9 d. nutarė pateikti antstoliui vykdyti 8 513 500 Eur baudos išieškojimą iš pareiškėjos, kartu išieškant ir CK 6.210 straipsnio 2 dalyje nustatytas 6 procentų dydžio palikanas.
13. Teismas pažymėjo, kad šių palikanų paskirtis – skatinti skolininką kuo greičiau įvykdyti prievolę, jos skaičiuojamos, iki bauda sumokama į valstybės biudžetą, taigi vykdomajame dokumente palikanų dydis ir negali būti nurodomas konkrečia pinigų suma, kadangi nėra aiškus prievolės vykdymo terminas, apskaičiuoti palikanas nuo išieškomos sumos iki visiško prievolės įvykdymo turi pareigą išieškojimą vykdančios antstolis. Pareiškėja baudą sumokėti turėjo iki 2018 m. kovo 21 d., kadangi šios prievolės neįvykdė, 2018 m. kovo 22 d. buvo pradėtos skaičiuoti palikanos. Konkurencijos taryba, pateikdama 2020 m. birželio 9 d. nutarimą vykdyti, apskaičiavo iki dokumento pateikimo dienos susidariusias palikanas, kurių suma yra 1 133 272,46 Eur, ir šią sumą nurodė hydraštyje prie siunčiamo vykdomojo dokumento.
14. Teismas pabrėžė, jog palikanos apskaičiuotos vadovaujantis Konkurencijos įstatymo 39 straipsnio 2 dalimi bei CK 6.210 straipsnio 2 dalimi. Pagal Konkurencijos įstatymo 33 straipsnio 3 dalį baudos ir palikanų priverstinis išieškojimas sustabdomas iki teismo sprendimo įsiteisėjimo, jeigu Konkurencijos tarybos nutarimas apskundžiamas teismui. Teismas pažymėjo, kad pareiškėja turėjo visas galimybes įvertinti Konkurencijos tarybos nutarimo skirti baudą teisėtumą ir pagrįstumą bei pasirinkti atitinkamą savo elegsio modelį, t. y. nustatytas terminas sumokėti baudą, dėl ko papildoma prievolė mokėti palikanas nebūtų atsiradusi, arba nutarimą ginčyti, kartu savaime stabdant baudos ir palikanų priverstinį išieškojimą, ir, nustatytu terminu nesumokėjus baudos, prisiminti riziką mokėti nustatyto dydžio palikanas ginčo pralaimėjimo atveju. Priešingu atveju būtų šis esmės paneigti Konkurencijos įstatymo 33 straipsnio 3 dalies ir 39 straipsnio 2 dalies tikslai, sudaryta paskata piktnaudžiauti procesinėmis teisėmis.
15. Teismas nustatė, jog pareiškėja 2017 m. gruodžio 20 d. nutarimą skirti baudą skundė Vilniaus apygardos administraciniam teismui, 2018 m. gegužės 14 d. sprendimu administracinėje byloje Nr. el-1443-1063/2018 skundas atmestas, minėtas sprendimas įsiteisėjo 2020 m. birželio 3 d., kai Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas jį paliko nepakeistą. Todėl administracinės bylos nagrinėjimo laikotarpiai baudos ir palikanų išieškojimas buvo sustabdytas, tačiau nesustabdytas palikanų skaičiavimas. Palikanos, pareiškėjai nesumokėjus baudos, gali būti skaičiuojamos ne daugiau nei 180 dienų nuo 2020 m. birželio 3 d., kai įsiteisėjo sprendimas administracinėje byloje Nr. el-1443-1063/2018.
16. Teismas taip pat pažymėjo, jog pagal Sprendimų vykdymo instrukcijos 109 punktą atlygis antstoliui sudaro 4 procentus nuo išieškomos sumos. Nustatant atlygio antstoliui dydį, palikanų suma įskaičiuojama į bendrą išieškotą sumą, nuo kurios skaičiuojamas atlygis (Sprendimų vykdymo instrukcijos 132 punktas). Antstolis S. R. savo atlygį apskaičiavo atsižvelgdamas į išieškomos baudos (8 513 500 Eur) ir palikanų (1 133 272,46 Eur) dydžius. Vadovaujantis CPK 611 straipsnio 1 dalimi, vykdymo išlaidos išieškomos tuo pačiuose vykdomojoje byloje, kuriai vykdytą jos buvo apskaičiuotos. Pareiškėja per nustatytą terminą Konkurencijos tarybos skirtos baudos nesumokėjo, todėl antstolis, pradėjęs priverstinį vykdymo veiksmus, vykdomojoje byloje įgijo teisę ir į antstolio atlyginimą už vykdomojo dokumento vykdymą. Teismas atkreipė dėmesį, kad vykdymo išlaidas antstolis turi apskaičiuoti priėmęs vykdomąjį dokumentą vykdyti (Sprendimų vykdymo instrukcijos 9 punktas).
17. Teismas, įvertinęs visas nustatytas aplinkybes, nusprendė, jog pareiškėjos teiginiai dėl antstolio S. R. veiksmų neteisėtumo vykdomojoje byloje Nr. 0102/20/00638 yra nepagrįsti.
18. Panevėžio apygardos teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegija, šnagrinę pareiškėjos atskirąjį skundą, 2021 m. balandžio 20 d. nutartimi Panevėžio apylinkės teismo 2021 m. sausio 13 d. nutartį paliko nepakeistą.
19. Kolegija pažymėjo, jog pagal Konkurencijos įstatymą (redakcija, galiojusi nuo 2017 m. vasario 1 d., Nr. 2017-01075) 39 straipsnio 6 dalies nuostatas Konkurencijos tarybos sprendimas dėl priverstinio baudos ir palikanų išieškojimo yra vykdomasis dokumentas, pateikiamas vykdyti antstoliui CPK nustatyta tvarka ne vėliau kaip per vienus metus nuo Konkurencijos tarybos nutarimo, kuriuo ūkio subjektui ar viešojo administravimo subjektui skirta bauda, priėmimo dienos, tačiau šis terminas pratęsiamas tiek laiko, kiek buvo atidėtas baudos mokėjimas ir sustabdyta baudos ir palikanų priverstinis išieškojimas. Konkurencijos tarybos 2017 m. gruodžio 20 d. nutarimo priėmimo metu galiojusios Konkurencijos įstatymo redakcijos 33 straipsnio 3 dalyje buvo nustatyta, kad skundo padavimas dėl Konkurencijos tarybos nutarimo, kuriuo ūkio subjektui ar viešojo administravimo subjektui paskirta bauda, sustabdo baudos ir palikanų priverstinį išieškojimą iki teismo sprendimo įsiteisėjimo dienos. Dėl nutarimo buvo paduotas skundas Vilniaus apygardos administraciniam teismui, taigi priverstinis nutarimo vykdymas nebuvo galimas, antstolis tuo metu nebūtų galėjęs priimti vykdyti Konkurencijos tarybos nutarimo dėl priverstinio baudos ir palikanų išieškojimo (CPK 651 straipsnio 2 dalies 7 punktas). Konkurencijos tarybos sprendimas buvo apskustas teismui ir įsiteisėjo tik 2020 m. birželio 3 d., todėl iki pat šios datos buvo automatiškai sustabdytas baudos ir palikanų priverstinis išieškojimas pagal Konkurencijos įstatymą (redakcija, galiojusi nuo 2017 m. vasario 1 d., Nr. 2017-01075) 33 straipsnio 3 dalies ir 39 straipsnio 6 dalies nuostatas, o vienerių metų terminas Konkurencijos tarybai pateikti antstoliui sprendimą dėl priverstinio baudos ir palikanų išieškojimo ne vėliau kaip per vienus metus prasidėjo iki to laiko, kol buvo sustabdytas baudos ir palikanų priverstinis išieškojimas, t. y. iki Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2020 m. birželio 3 d. nutarties priėmimo.

20. Nors pareiškėja teigė, kad ji geranoriškai moka baudą, todėl antstolis neturėjo atlikti jokių priverstinio išieškojimo veiksmų, tačiau kolegija vertino, jog AB „Panevėžio statybos trestas“ Konkurencijos tarybos 2017 m. gruodžio 20 d. nutarimu skirtos baudos nesumokėjo iki įstatyme nustatyto termino, t. y. iki 2018 m. kovo 21 d., todėl antstolis turėjo teisėtą pagrindą užvesti vykdomąją bylą ir pradėti vykdymo veiksmus, be to, pima įmoka pareiškėjos buvo atlika, kaip ji pati teigia, tik po dviejų mėnesių nuo vykdomosios bylos užvedimo.
21. Kolegija taip pat sutiko su pirmosios instancijos teismo išvada, kad antstolio apskaičiuotos palikanos yra teisingos ir apskaičiuotos remiantis Konkurencijos įstatymo nuostatomis. Pagal nuo 2014 m. sausio 8 d. įsigaliojusius Konkurencijos įstatymo (TAR, 2014, Nr. 2014-00064), pakeitimus (kurie galiojo nutarimo priėmimo metu) skundo padavimas dėl Konkurencijos tarybos nutarimo, kuriuo ūkio subjektui ar viešojo administravimo subjektui paskirta bauda, sustabdo baudos ir palikanų priverstinį išieškojimą iki teismo sprendimo įsiteisėjimo dienos (Konkurencijos įstatymo 33 straipsnio 3 dalis). Įstatyme tuo metu buvo iš esmės pakeistas ir 39 straipsnis, reglamentuojantis ūkio subjektams ir viešojo administravimo subjektams paskirtų sankcijų vykdymą. Šiuo įstatymu pakeitimo projektu buvo siekiama išlaikyti ūkio subjektų ir valstybės interesų pusiausvyrą. Įtvirtinus normą, kad skundo padavimas sustabdo baudos ir palikanų priverstinį išieškojimą iki teismo sprendimo įsiteisėjimo dienos, tam, kad ūkio subjektai nepiktinaudžiautų procesinėmis teisėmis skundžiant jų atžvilgiu priimtus nutarimus dėl baudų skyrimo, taip ilgai laiką išvengiant baudos mokėjimo, buvo įtvirtinta palikanų skaičiavimo nuostata. Tuo atveju, jei Konkurencijos tarybos nutarimas buvo apskustas teismui, bet ūkio subjektas sumokėjo baudą per nustatytą terminą, ūkio subjektui jokios palikanos nebuvo skaičiuojamos, o jei teismas būtų nusprendęs sumažinti arba padidinti baudą, atitinkamai jam būtų grąžinama pėmoka arba tik priskačiuota nepėmoka. Jei, nutarimą apskundus teismui, ūkio subjektas nesumokėjo baudos per įstatyme nustatytą trijų mėnesių terminą, baudą jis turėtų sumokėti įsiteisėjusio teismo sprendimui dėl nutarimo, t. y. ūkio subjektas galėjo kurti, kol baigsis visas teisminis procesas ir tik tada sumokėti baudą, tai iš esmės įvyko ir šio ginčo atveju. Tačiau tokiu atveju viso teismo proceso metu už kiekvieną dieną yra skaičiuojamos 6 proc. dydžio metinės palikanos, taip pat ir pasibaigus teisminiam procesui palikanos skaičiuojamos iki 180 dienų, jei ūkio subjektas ir pasibaigus teisminiam procesui dėsi sumokėti baudą. Kolegija nusprendė, kad kol nutarimas apskustas teismui ir nėra įsiteisėjusio teismo sprendimo, išlaikoma ūkio subjekto ir valstybės interesų pusiausvyrą ir bauda bei palikanos (nors ir skaičiuojamos toliau) iš ūkio subjekto negali būti priverstinai išieškomos.
22. Kolegija, vertindama pareiškėjos argumentus, jog yra negalima tokia situacija, kai priverstinis vykdymas sustabdomas, bet palikanų skaičiavimas lieka nesustabdytas, pažymėjo, jog, remiantis ginčiui aktualios redakcijos Konkurencijos įstatymo 33 straipsniu, dėl Konkurencijos tarybos nutarimo apskundimo teismui buvo sustabdomas tik baudos ir palikanų priverstinis išieškojimas. Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatyme neįtvirtinta, kad administracinio sprendimo apskundimas teismui sustabdo administracinio sprendimo vykdymą. Todėl administracinis sprendimas – Konkurencijos tarybos nutarimas, kurio galiojimas nebuvo sustabdytas, turėjo būti vykdomas. Byloje nebuvo duomenų, kad administracinėje byloje, kurioje buvo skundžiamas nutarimas, buvo taikytos reikalavimo užtikrinimo priemonės, buvo sustabdytas skundžiamo akto galiojimas. Nuosekliai aiškinant ginčiui aktualios redakcijos Konkurencijos įstatymo nuostatas buvo matyti, kad reikalavimas sumokėti skirtą baudą ūkio subjektui išliko galiojantis ir nebuvo sustabdomas net ir apskundus Konkurencijos tarybos nutarimą, nes sustabdomas tik baudos ir palikanų priverstinis išieškojimas. Įstatyme nurodyta, kada neskačiuojamos palikanos, t. y. Konkurencijos įstatymo 39 straipsnio 4 dalyje nustatyta baudos ar jos dalies mokėjimo atidėjimo laikotarpis – kai yra motyvuotas ūkio subjekto prašymas, ir Konkurencijos taryba baudos ar jos dalies mokėjimą atideda iki šešių mėnesių. Šiuo atveju nutarimas, net ir apskustas teismui, liko galiojti, t. y. pareiškėjos pareiga sumokėti jai paskirtą baudą nebuvo sustabdyta, tik buvo sustabdytas priverstinis baudos ir palikanų išieškojimas, o pareiškėjai baudos mokėjimas nebuvo atidėtas, viso teismo proceso metu pareiškėjai liko pareiga sumokėti baudą, kartu tęsėsi ir palikanų skaičiavimas.
23. Kolegija pažymėjo, kad Konkurencijos tarybos 2017 m. gruodžio 20 d. nutarimas Nr. 2S-11(2017) yra galiojantis, peržiūrėtas dviejų instancijų teismuose. Skųsdama nutarimą pareiškėja rezoliucinės dalies, kurioje nurodyta palikanų skaičiavimo tvarka, t. y. kad skundo padavimas dėl Konkurencijos tarybos nutarimo sustabdo baudos ir palikanų priverstinį išieškojimą iki teismo sprendimo įsiteisėjimo dienos, tačiau nesustabdo palikanų skaičiavimo, nekvestionavo.
24. Pirmiau minėtų argumentų pagrindu kolegija nusprendė, jog antstolis S. R., priimdamas skundžiamas patvarkymus, veikė teisėtai ir pagrįstai nurodė juose išieškotinių palikanų sumą.
25. Kolegija taip pat pažymėjo, kad nors kaip vieną iš vykdomojo dokumento trūkumų pareiškėja nurodo konkrečios palikanų sumos nenurodymą vykdomajame dokumente, t. y. Konkurencijos tarybos 2020 m. birželio 9 d. nutarime, tačiau nurodytų palikanų skaičiavimo terminas vykdomojo dokumento pateikimo antstoliui metu dar nebuvo suėjęs, todėl, kaip teisingai nurodė pirmosios instancijos teismas, pareiga apskaičiuoti išieškotinas palikanas tokiu atveju tenka antstoliui.
26. Nors pareiškėja teigė, kad antstolis nepagrįstai vadovaujasi ne vykdytiniais dokumentais, bet Konkurencijos tarybos paaiškinimais ir hydraščiais, taip nurodydamas neteisingą išieškotinių palikanų sumą, tačiau iš byloje esančių duomenų buvo nustatyta, jog byla yra užvesta pagal Konkurencijos tarybos 2020 m. birželio 9 d. nutarimą, kuris pagal Konkurencijos įstatymą yra vykdytinias dokumentas. Byloje buvo konstatuota, kad antstolio palikanų skaičiavimas yra teisingas, todėl argumentai, kad antstolis, skaičiuodamas palikanas, nepagrįstai vadovaujasi Konkurencijos tarybos paaiškinimais, neturėjo teisinės reikšmės.
27. Kolegija, vertindama pareiškėjos teiginius, jog antstolis neturėjo teisės į atlygio antstoliui sumą įskačiuoti palikanų sumą, nes šioje byloje vyksta ginčas dėl palikanų dydžio, pažymėjo, jog **CPK 611 straipsnio 2 dalis** reglamentuoja, kad vykdomo išlaikų skaičiavimas antstolis išsiunčia skolininkui kartu su procesiniais dokumentais, kuriais išieškomos pinigų sumos, o Sprendimų vykdomo instrukcijos 9 punktą įtvirtina, kad, nenustatęs kliūčių priimti vykdomąjį dokumentą ir pradėti vykdomo veiksmus, antstolis parengia patvarkymą priimti vykdomąjį dokumentą vykdyti ir užveda vykdomąja byla, o patvarkymas priimti vykdomąjį dokumentą vykdyti ir vykdomo išlaikų apskaičiavimas siunčiamas skolininkui. Toks vykdomo išlaikų apskaičiavimas yra pirminis ir antstolis, siųsdamas patvarkymą skolininkui, privalo nurodyti apskaičiuotas vykdomo išlaikus. Atsižvelgdamą į tai, kad pareiškėja šioje byloje vykdomo išlaikų apskaičiavimą skundė tik dėl netinkamai apskaičiuotos išieškotinos sumos dėl palikanų dydžio, kolegija, pripažinusi, kad antstolis teisėtai ir pagrįstai ginčijamuose patvarkymuose apskaičiavo išieškotinas palikanas, atmetė kaip nepagrįstus pareiškėjos argumentus dėl netinkamai apskaičiuotų vykdomo išlaikų.

III. Kasacinio skundo ir atsiliepimų į jį teisiniai argumentai

28. Pareiškėja kasaciniu skundu prašo panaikinti Panevėžio apygardos teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2021 m. balandžio 20 d. nutartį, Panevėžio miesto apylinkės teismo 2021 m. sausio 13 d. nutartį ir priimti naują sprendimą – pareiškėjos skundą tenkinti, priteisti bylinėjimosi išlaikų atlyginimą. Kasacinis skundas grindžiamas šiais argumentais:
- 28.1. Pareiškėja nesutiko su Konkurencijos tarybos 2017 m. gruodžio 20 d. nutarimu ir teismuose jį ginčijo visa apimtimi, nes palikanos negali būti vertinamos atskirai nuo baudos. Pareiškėja nesutiko su skirtinga, todėl nesutiko ir su palikanomis. Konkurencijos tarybos 2017 m. gruodžio 20 d. nutarimo teisiškai ir pagrįstumas buvo nagrinėjamas Vilniaus apygardos administracinėje teisme bei Lietuvos vyriausiojoje administracinėje teisme, pareiškėja iniciavo teismo proceso atnaujinimą byloje, remdamasi Administracinių bylų teisenos įstatymo 156 straipsnio 2 dalies 8, 10 ir 12 punktuose nurodytais pagrindais. Pareiškėja, nesutikdama su Konkurencijos tarybos nutarimu, nuosekliai jį ginčijo pateikdama argumentus dėl nepagrįstai skirtos baudos, tačiau administracinėje byloje nebuvo nagrinėjama palikanų skaičiavimo tvarka ir terminai. Ginčas kilo Konkurencijos tarybai pateikus vykdomąjį dokumentą ir raštus (hydraštį) dėl palikanų dydžio nustatymo.
- 28.2. Konkurencijos tarybos 2020 m. birželio 9 d. nutarimo rezoliucinėje dalyje (vykdomajame dokumente) nurodoma, jog antstoliui pateikiama vykdyti pareiškėjai priverstinai paskirta 8 513 500 Eur bauda ir 6 procentų dydžio metinės palikanos už kiekvieną dieną. Šio nutarimo motyvuojamojoje dalyje išdėstyta, kaip turi būti vykdomas nutarimas, nuo kada ir kaip skaičiuojamos palikanos. Paties nutarimo motyvuojamojoje dalyje yra išdėstomos Konkurencijos įstatymo nuostatos dėl palikanų skaičiavimo, taip pat nurodoma, jog ūkio subjektui nesumokėjus baudos per nustatytą trijų mėnesių terminą, skaičiuojamos **CK 6.210** straipsnio 2 dalyje nustatyto dydžio palikanos. Palikanos pradėdamos skaičiuoti kiekvieną dieną ir baigiamos skaičiuoti tą dieną, kai bauda sumokama į valstybės biudžetą, bet ne ilgiau kaip 180 dienų (Konkurencijos įstatymo 39 straipsnio 2 dalis). Konkurencijos tarybos nutarimo rezoliucinėje dalyje nenurodoma, jog turi būti skaičiuojamos palikanos už laikotarpį, kol vyko bylos nagrinėjimas, o tik apsinbojama nuostata, jog palikanos skaičiuojamos už kiekvieną priverstinio išieškojimo dieną. Todėl laikytina, kad Konkurencijos taryba nepagrįstai palikanas apskaičiavo už visą bylos nagrinėjimo teisme laikotarpį, t. y. nuo 2018 m. kovo 22 d. iki 2020 m. birželio 9 d., nors remiantis vykdomojo dokumentu jos turėjo būti skaičiuojamos tik už kiekvieną dieną priverstinio išieškojimo į valstybės biudžetą. Tokie Konkurencijos tarybos veiksmai laikytini teisėtais, nes priverstiniam vykdomui antstoliui pateiktame hydraštyje buvo nurodytas laikotarpis, už kurį turi būti skaičiuojamos palikanos, kad dar nebuvo pradėtas priverstinis baudos išieškojimas. Priverstinis išieškojimas prasidėjo tik priėmus Konkurencijos tarybai 2020 m. birželio 9 d. nutartį ir nuo tos datos pradėdamos skaičiuoti palikanos už kiekvieną priverstinio išieškojimo dieną, bet ne daugiau kaip už 180 dienų.
- 28.3. Konkurencijos tarybos hydraštis negali būti laikomas vykdomojo dokumentu **CPK 587** straipsnio 10 punkto prasme, nes jis neatitinka vykdomojo dokumento formos ir turinio reikalavimų, t. y. jis neatitiko Konkurencijos tarybos 2020 m. birželio 9 d. nutarimo rezoliucinės dalies. Konkurencijos taryba papildomai teisėta pateikė 2020 m. birželio 10 d. elektroninį laišką, kuriuo nurodė, jog palikanos dar bus skaičiuojamos 180 dienų po Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo nutarties įsiteisėjimo. Šis nurodymas taip pat nelaikytinas vykdomojo dokumentu **CPK 587 straipsnio 10** punkto prasme. Teismai nevertino, ar nebuvo akivaizdžių teisinių kliūčių antstoliui juos priimti priverstiniam vykdomui (**CPK 587 straipsnio 10** punktas, 651 straipsnio 2 dalies 8 punktas). Teismas neatėskė į klausimą, ar minėtu būdu Konkurencijos tarybai apskaičiuoti palikanas ir jau pradėjus vykdomo procesą yra tinkamai užtikrinama teisė skolininkui gynyti palikanų skaičiavimo tvarką bei jų dydį ir taip ginti savo pažeistas teises vykdomojo procese (**CPK 2** straipsnis, 643 straipsnis) bei pasaksyti dėl pateiktųjų vykdomųjų dokumentų ar jų priedų teisėtumo.
- 28.4. Apeliacinės instancijos teismas neatsižvelgė į Konkurencijos tarybos nutarimo, kaip vykdomojo dokumento, rezoliucinę dalį, analizavo jo motyvuojamąją dalį, kuri neatitiko rezoliucinės dalies. Teisminis procesas administracinėje byloje dėl teismas tarybos nutarimo baigėsi 2020 m. birželio 3 d. Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo nutarimu. Tuo metu galiojo Konkurencijos įstatymo 33 ir 39 straipsnių pakeitimai (2019 m. birželio 13 d. įstatymo Nr. XIII-2219 redakcija, įsigaliojusi nuo 2019 m. liepos 2 d.). Šio įstatymo redakcijos 33 straipsnio 3 dalis nustatė iš esmės tą pačią procesinę taisyklę, kuri galiojo iki 2014 m. sausio 8 d., t. y. kad skundo padavimas dėl Konkurencijos tarybos nutarimo, kuriuo ūkio subjektui ar viešojo administravimo subjektui paskirta bauda, nesustabdo Konkurencijos tarybos nutarimo vykdymą, jeigu teismas nusprendžia kitaip. Be to, buvo nustatyta dar viena šimtis – Konkurencijos taryba, vadovaudamasi šio įstatymo 39 straipsnio 7 dalimi, priima sprendimą nesikeipti į antstolį dėl baudos priverstinio išieškojimo bylinėjimosi teisme laikotarpį, kai ūkio ar viešojo administravimo subjektas pateikia Konkurencijos tarybai finansų įstaigos suteiktą finansinę garantiją ir (arba) draudimo įmonės laidavimo draudimą, kurie padengtų paskirtos baudos sumą. Bylos nagrinėjimo metu galiojusios Konkurencijos įstatymo redakcijos 39 straipsnio 2 dalyje neliiko nuostatų, įtvirtinančių 180 dienų terminą pratešingą baudos ir palikanų priverstinio išieškojimo termino sustabdymo laikotarpį. Šią nuostatą pakeitė nurodys procesinės normos papildymas, kad palikanos neskačiuojamos ir šio straipsnio 7 dalyje nustatytą atvejų, kai Konkurencijos taryba priima sprendimą nesikeipti į antstolį dėl baudos priverstinio išieškojimo. Tačiau apeliacinės instancijos teismas į tai neatsižvelgė, klaidingai nustatė palikanų skaičiavimo tvarką ir dydį.
- 28.5. Įstatymų leidėjas galiojančioje Konkurencijos įstatymo 39 straipsnio 2 dalyje nustatė maksimalų 180 dienų terminą, už kurį gali būti skaičiuojamos palikanos, nenustatydamas papildomų sąlygų ar išimčių, kada palikanos gali būti apskaičiuotos už ilgesnį nei 180 dienų laikotarpį. Nuoroda į **CK 6.210 straipsnio 2** dalį taip pat neleidžia plačiai aiškinti Konkurencijos įstatymo 39 straipsnio 2 dalies nuostatų, nes jie nurodytas tik skaičiuojamų palikanų dydis, bet ne skaičiavimo tvarka ar terminai.
- 28.6. Įstatymų leidėjas Konkurencijos įstatymo procesinių normų (39 straipsnio 2 dalis) paketimu, įsigaliojusiu nuo 2014 m. sausio 8 d., (2013 m. gruodžio 23 d. įstatymo Nr. XII-743 redakcija) nustatydamas palikanų skaičiavimą tuo atveju, jei ūkio subjektas nesumoka Konkurencijos tarybos skirtos baudos per nustatytą trijų mėnesių terminą, nes nutarimą skirti baudą apskundžia teismui, nenustatė, kad įstatymo norma, nustatanti palikanų skaičiavimą ir priverstinį išieškojimą, turi atgalinį veikimo galį. Konkurencijos įstatyme nustatytos palikanos skaičiuojamos nuo Konkurencijos tarybos nutarimo paskirtos už šio įstatymo pažeidimą baudos. Teismas, nusprenddamas, kad pareiškėjos ginčijami antstolio priimti potvarkiai dėl palikanų priverstinio išieškojimo vykdomo yra pagrįsti, neatsižvelgė į tai, kad už dalį laikotarpio (2013 m.), už kurį (2013–2015 m.) Konkurencijos taryba nustatė Konkurencijos įstatymo pažeidimą ir skyrė pareiškėjai baudą, palikanų skaičiavimas iš viso nebuvo nustatytas.
- 28.7. Galimai pažeistų teisių gynyba negali būti vertinama kaip piktnaudžiavimas teise, nes tai prieštarautų teisingumo, sąžiningumo ir protingumo principams, neatitiktų teisės į teisinę gynybą paskirties ir tikslų. Bylą nagrinėję teismai neišsiaiškino, ar Konkurencijos įstatyme nustatytas palikanų skaičiavimas tuo atveju, jei asmuo siekia pasinaudoti konstitucine teise į teisinę gynybą, gali būti laikomas proporcingumo principą atitinkančiu priemonė. Palikanų skaičiavimą nustato šimtiniai tik Konkurencijos įstatymas (nuo 2014 m. sausio 8 d.), tačiau iki šio laikotarpio Konkurencijos įstatymu reguliuojamų sričių artinti įstatymai (pvz., Lietuvos Respublikos nesąžiningos komercinės veiklos varotojų draudimo įstatymas, Lietuvos Respublikos reklamos įstatymas, Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymas) palikanų skaičiavimą neįtvirtina. Taigi teiginys, jog kreipinasis į teisinę gynybą ginčijant Konkurencijos tarybos nutarimą yra paskata piktnaudžiauti procesinėmis teisėmis ir pareiškėja turėjo priimti riziką, jog nesumokėjus baudos bus skaičiuojamos palikanos, turi būti vertinamas kaip prieštaraujantis konstitucinėms teisėms į teisinę gynybą principui.
- 28.8. Pareiškėjai taikius neproporcingai didelę ekonominę sankciją – 8 513 500 Eur baudą, nuo šios sumos Konkurencijos taryba nepagrįstai skaičiavo palikanas už beveik trejus metus, o ne maksimalų 180 dienų laikotarpį, kaip nustato Konkurencijos įstatymas. Konkurencijos tarybos apskaičiuota palikanų suma savo dydžiu lygiausiai nauja ekonominė sankcija. **CK 6.210** straipsnyje nurodyta, kad palikanos mokamos kreditoriumi už naudojimąsi kreditoriaus lėšomis, tačiau jokiomis kreditoriaus lėšomis pareiškėja nesinaudoja. Be to, vien Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo administracinėje byloje buvo nagrinėjama rašytinio proceso tvarka iš esmės teismui neatitinkant jokių procesinių veiksmų beveik dvejus metus, o tai nulėmė, kad per šį laikotarpį palikanos išaugo. Bylos nagrinėjimo trukmė užsitęsė dėl nuo pareiškėjos valios nepriklausančių aplinkybių, todėl visos abejonės dėl pėmėjų ilgo proceso trukmės turi būti aiškinamos pareiškėjos naudai.
- 28.9. Įstatymų leidėjas Konkurencijos įstatymo 39 straipsnio 6 dalyje vienerių metų laikotarpį priverstinio išieškojimo procedūrai inicijuoti susiejo su Konkurencijos tarybos nutarimo priėmimo diena, o ne apeliacinės instancijos teismo nutarties įsigaliojimo diena. Tačiau administracinė bylą nagrinėjęs teismas neatsižvelgė į Konkurencijos įstatymo 39 straipsnio 6 dalyje nustatytą naikinamojo termino pažeidimą. Pareiškėjos teiginys, suėjęs vienerių metų terminui nuo nutarimo priėmimo dienos, Konkurencijos taryba praranda teisę kreiptis į antstolį dėl priverstinio išieškojimo. Vienintelė galimybė vienerių metų terminą pratęsti – prašyti teismo stabdyti nutarimo vykdymo terminą bylinėjimosi teisme laikotarpį, tačiau tokia galimybė Konkurencijos taryba nepasinaudojo.
- 28.10. Vykdomo išlaikų skaičiavimas visa apimtimi yra pareiškėjos ginčijamas civilinėje byloje Nr. 2YT-8648-452/2020 dėl teismo antstolio veiksmų ir yra prašoma panaikinti antstolio S. R. 2020 m. birželio 12 d. patvarkymą Nr. 20-102-17214.
29. Suinteresuotas asmuo Valstybinė mokesčių inspekcija prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos atsiliepimu į kasacinį skundą prašo teismo nuožūra spręsti dėl Panevėžio apylinkės teismo 2021 m. sausio 13 d. nutarties, Panevėžio apygardos teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2021 m. balandžio 20 d. nutarties panaikinimo. Atsiliepimas į kasacinį skundą grindžiamas šiais argumentais:
- 28.0. Atsižvelgiant į Konkurencijos įstatymo 33 straipsnio 3 dalies (redakcija, galiojusi nuo 2017 m. vasario 1 d.), 39 straipsnio nuostatas, skundo padavimas dėl Konkurencijos tarybos nutarimo, kuriuo už Konkurencijos įstatymo pažeidimą ūkio subjektui paskirta bauda, sustabdo baudos ir palikanų priverstinį išieškojimą iki teismo sprendimo įsiteisėjimo dienos, tačiau nesustabdo palikanų skaičiavimo. Konkurencijos tarybos sprendimas buvo apskustas teismui ir įsiteisėjo 2020 m. birželio 3 d., todėl iki šios datos buvo automatiškai sustabdytas baudos ir palikanų priverstinis išieškojimas, bet nesustabdytas palikanų skaičiavimas. Konkurencijos tarybos 2020 m. birželio 9 d. nutarimas yra vykdomasis dokumentas (**CPK 586** straipsnio 1 dalis).
30. Suinteresuotas asmuo Konkurencijos taryba atsiliepimu į kasacinį skundą prašo atmesti kasacinį skundą kaip nepagrįstą, pareiškėjos apylinkės teismo 2021 m. sausio 13 d. nutartį, Panevėžio apygardos teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2021 m. balandžio 20 d. nutartį palikti nepakeičius. Atsiliepimas į kasacinį skundą grindžiamas šiais argumentais:
- 30.1. Kasaciniame teisme yra nagrinėjama civilinė byla Nr. 3K-3-330-XX/2021 pagal AB „Panevėžio statybos trestas“ kasacinį skundą, kurioje didelė keliamų argumentų dalis sutampa su argumentais, pateiktais šiame kasaciniame skunde.
- 30.2. Nagrinėjamu atveju taikytinos Konkurencijos tarybos nutarimų vykdymą reglamentuojančios Konkurencijos įstatymo 33, 39 straipsnių nuostatos, galiojusios baudos skyrimo momentu (Konkurencijos įstatymo redakcija, galiojusi nuo 2017 m. vasario 1 d. iki 2017 m. gruodžio 31 d. ir nesikeitusi iki 2019 m. liepos 2 d.). Nuo 2019 m. liepos 2 d. įsigaliojęs reglamentavimas, pakeičęs iki tol galiojusią Konkurencijos tarybos nutarimų vykdymo tvarką, taikomas Konkurencijos tarybos nutarimų vykdymui, kai skundas dėl Konkurencijos tarybos nutarimo paduotas po šių pakeitimų įsigaliojimo (Konkurencijos įstatymo Nr. VIII-1099 33, 39 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 4° straipsniu įstatymo 4 straipsnis). Pareiškėjos skundas dėl Konkurencijos tarybos 2017 m. gruodžio 20 d. nutarimo paduotas 2018 m. sausio 10 d., t. y. iki 2019 m. liepos 2 d.

., todėl taikoma Konkurencijos įstatymo 33, 39 straipsnių redakcija, galiojusi baudos skyrimo momentu (Konkrencijos įstatymo redakcija, galiojusi nuo 2017 m. vasario 1 d. iki 2017 m. gruodžio 31 d.) ir nesikeitusi iki 2019 m. liepos 2 d.

- 30.3. Konkurencijos taryba nutarimą paskelbė 2017 m. gruodžio 21 d., todėl pareiškėja skirtą baudą privalėjo sumokėti iki 2018 m. kovo 21 d. Konkurencijos įstatymo 39 straipsnio 2 dalyje įtvirtinta, jog ūkio subjektui ar viešojo administravimo subjektui nesumokėjus baudos per Konkurencijos įstatymo 39 straipsnio 1 dalyje nustatytą terminą, t. y. per tris mėnesius nuo nutarimo paskelbimo, skaičiuojamas [CPK 6.210](#) straipsnio 2 dalyje nustatyto dydžio palikanos. Palikanos pradamos skaičiuoti nuo kitos dienos po to, kai suena Konkurencijos įstatymo 39 straipsnio 1 dalyje nustatytas terminas. Palikanos yra skaičiuojamos kiekvieną dieną ir baigiamos skaičiuoti tą dieną, kai bauda sumokama į valstybės biudžetą, bet ne ilgiau kaip 180 dienų. Šis 180 dienų terminas pratęsiamas tiek, kiek laiko, suėjus Konkurencijos įstatymo 39 straipsnio 1 dalyje nustatytam terminui, buvo sustabdytas baudos ir palikanų priverstinis išieškojimas. Baudos ir palikanų priverstinio išieškojimo sustabdymo terminą reglamentuoja Konkurencijos įstatymo 33 straipsnio 3 dalis, pagal kurią baudos ir palikanų priverstinis išieškojimas sustabdomas iki teismo sprendimo įsiteisėjimo, jeigu Konkurencijos tarybos nutarimas apskundžiamas teismui. Taigi, jeigu Konkurencijos tarybos nutarimas, kuriuo skiriama bauda, apskundžiamas teismui ir ūkio ar viešojo administravimo subjektas nėra sumokėjęs baudos, visu bylinėjimosi teisme laikotarpiu, kurio metu į valstybės biudžetą bauda nebuvo sumokėta ir subjektas turėjo galimybę šias pinigais naudotis, yra skaičiuojamos palikanos. Palikanos po galutinio teismo sprendimo įsiteisėjimo skaičiuojamos dar papildomai ne daugiau nei 180 dienų, jeigu subjektas šie pinigai nesumoka baudos į valstybės biudžetą. Po 2019 m. liepos 2 d. įsigaliojimo Konkurencijos įstatymo 33 ir 39 straipsnių nuostatų pakeitimui nustato 8 esmės analogiškas palikanų skaičiavimo taisykles. Taigi 2018 m. kovo 22 d. pradėtų skaičiuoti palikanų išieškojimas (tačiau ne jų skaičiavimas) buvo sustabdytas iki 2020 m. birželio 3 d., kai buvo priimta galutinė ir nesunkdžianti Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo nutartis. Prie laikotarpio, kuris pradėdamas skaičiuoti nuo 2018 m. kovo 22 d., nevirsiančio 180 dienų, pridėdamas visas teismo proceso laikotarpis nuo 2018 m. kovo 22 d. iki 2020 m. birželio 3 d. ir dar terminas pratęsiamas 180 dienų po teismo proceso pabaigos. Maksimalus laikotarpis, už kurį gali būti skaičiuojamos palikanos, yra nuo 2018 m. kovo 22 d. iki 2020 m. lapkričio 30 d.

- 30.4. Vykdomojo dokumento rezoliucinės dalies negali būti aiškinaama atsietai nuo motyvuojamosios dalies. Tai yra vientisas vykdomasis dokumentas, kurio motyvuojamojoje dalyje pateiktas teisinis pagrindas, kuriuo remiantis apskaičiuojamos palikanos: palikanos skaičiuojamos taip, kaip įtvirtinta Konkurencijos įstatymo 39 straipsnio 2 dalyje. Pareiškėja ydingai interpretuoja vykdomojo dokumento rezoliucinės dalies nuostatą, nesiedama jos su motyvuojamąja dalimi ar su Konkurencijos įstatyme nustatyta palikanų skaičiavimo tvarka.

Konkrencijos tarybos elektroninis laiškas, lydraštis nėra vykdomieji dokumentai – tai yra papildoma informacinio pobūdžio informacija. Pareiškėjos atžvilgiu vykdomo priverstinio išieškojimo pagrindas yra vykdomasis dokumentas, kuriame pateikta informacija, Konkurencijos įstatyme nustatyta vykdomo tvarka yra būtinos ir pakankamos išieškojimui vykdyti.

- 30.5. Kasacinis skunde yra painiojamas įvairios Konkurencijos įstatymo redakcijos. Šiuo atveju taikomos Konkurencijos tarybos nutarimų vykdomo nuostatos, galiojusios iki 2019 m. liepos 2 d., nes skundą dėl nutarimo pareiškėja pateikė iki nutarimų vykdomo tvarką pakeitusių nuostatų įsigaliojimo. Nuo nutarimo priėmimo iki 2019 m. liepos 2 d. nutarimų vykdomo tvarka ūkio subjektams nesikeitė.
- 30.6. Konkurencijos taryba nepareikėjo naikinanamojo termino vykdomajam dokumentui perduoti. Atsižvelgiant į Konkurencijos įstatymo 39 straipsnio 6 dalį darytina išvada, jog Konkurencijos įstatymas yra įtvirtinęs baudos, palikanų priverstinio išieškojimo sustabdymą vykstant bylinėjimosi teisme, o tai savaime lemia termino kreiptis į antstolį pratęsimą. Tai reiškia, jog, pasibaigus teismo procesui, vienerių metų termino skaičiavimas „atsinaujina“ ir sueina tą dieną, kai, susunavus laikotarpį nuo Konkurencijos tarybos nutarimo paskelbimo iki Konkurencijos tarybos nutarimo apskundimo, taip pat laikotarpį po galutinio teismo sprendimo, bendrai šieina vieneri metai. Konkurencijos taryba į antstolį kreipėsi nepareikdusi vienerių metų termino (Konkrencijos įstatymo 33 straipsnio 3 dalis). Kitoks šių nuostatų aiškinimas prieštarautų Konkurencijos įstatymo nuostatomis. [CPK](#) 651 straipsnio 2 dalies 7 punktui.
- 30.7. Pareiškėjos teiginiai, jog teismai neatsižvelgė į Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo nutarimus, kuriuose pasisakyta apie teisę į teisminę gynybą, yra nepagrįsti, nes teismai pasisakė apie pareiškėjos galimus pasirinkti elgesio modelius, be kita ko, ir teisę apskųsti Konkurencijos tarybos nutarimų įstatymu nustatyta tvarka. Pareiškėjos iš konteksto išimti teiginiai apie piktnaudžiaviną procesinėmis teisėmis yra subjektyvūs vertinimai, neatitinkantys teismų sprendimų esmės.

Teisėjų kolegija

konstatuoja:

IV. Kasacinio teismo argumentai ir išaiškinimai

Dėl bylos nagrinėjimo kasacine tvarka ribų ir teismo teisės vertinti antstolio veiksmus apskaičiuojant palikanas pagal Konkurencijos įstatymo nuostatas

31. Bylos nagrinėjimo kasaciniame teisme ribas apibrėžia [CPK 353](#) straipsnis. Pagal šio straipsnio pirmąją dalį kasacinis teismas, neperžengdamas kasacinio skundo ribų, patikrina apskųstus sprendimus ir (ar) nutartis teisės taikymo aspektu. Kasacinis teismas yra saistomas pirmosios ir apeliacinės instancijos teismų nustatytų aplinkybių. Toks bylos nagrinėjimo kasaciniame teisme ribų (ir kartu kasacinio proceso paskirties) apibrėžimas reiškia, kad kasacinis teismas sprendžia šimtinai teisės klausimus (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2021 m. vasario 24 d. nutartis civilinėje byloje Nr. e3K-3-2-684/2021, 19 punktas).
32. Neišvengiamai, jog minėti kasaciniai teismai suteikti įgaliojimai yra neatsiejami nuo paties teismo nagrinėjimo dalyko, kuris nustatomas atsižvelgiant į byloje reikšiamą reikalavimą bei jį pagrindžiančias aplinkybes. Šių aplinkybių kontekste teisinę ginčo santykio kvalifikacija, teisės normų aiškinimas ir taikymas ginčo santykiui yra bylą nagrinėjantio teismo prerogatyva (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2013 m. balandžio 17 d. nutartis civilinėje byloje [Nr. 3K-3-255/2013](#)).
33. Nagrinėjama atveju pareiškėja AB „Parenežis“ teismą trestas“ kreipėsi į teismą, prašydamą panaikinti antstolio S. R. 2020 m. birželio 11 d. patvarkymo Nr. S-20-17054, 2020 m. birželio 12 d. patvarkymo Nr. S-20-102-17225, 2020 m. birželio 12 d. patvarkymo Nr. S-20-102-17214, 2020 m. birželio 18 d. patvarkymo Nr. S-20-102-17969 bei 2020 m. birželio 30 d. patvarkymo Nr. S-20-102-18809 dalis dėl palikanų apskaičiavimo ir vykdomo išlaidų – atlygio antstoliui nustatymo.
34. Šie patvarkymai buvo priimti remiantis Konkurencijos tarybos 2017 m. gruodžio 20 d. nutarimu Nr. 25-11(2017), kuriuo pareiškėja buvo pripažinta pažeidusi Konkurencijos įstatymo 5 straipsnio nuostatas ir jai skirta 8 513 500 Eur bauda. Šiame nutarime, be kita ko, buvo nurodyta, jog skirta pinigine bauda turi būti sumokama per tris mėnesius nuo nutarimo paskelbimo, per nurodytą laiką nesumokėjus baudos, skaičiuojamos [CPK 6.210](#) straipsnio 2 dalyje nurodytos palikanos, be to, buvo pažymėta, jog skundo padavimas dėl Konkurencijos tarybos nutarimo sustabdo baudos ir palikanų priverstinį išieškojimą iki teismo sprendimo įsiteisėjimo dienos, tačiau nesustabdo palikanų skaičiavimo.
35. Teismų nustatyta, jog pareiškėja Konkurencijos tarybos 2017 m. gruodžio 20 d. nutarimą ginčijo Vilniaus apygardos administraciniame teisme. Vilniaus apygardos administracinis teismas 2018 m. gegužės 14 d. sprendimu administracineje byloje Nr. el-1443-1063/2018 atmetė skundą. Šis teismo sprendimas įsiteisėjo, kai jį Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas 2020 m. birželio 3 d. nutartimi paliko nepakeistą.
36. Apeliacinės instancijos teismas, atsižvelgdamas į nustatytas minėtas faktines aplinkybes, be kita ko, pažymėjo, jog skųsdama Konkurencijos tarybos 2017 m. gruodžio 20 d. nutarimą pareiškėja rezoliucinės dalies, kurioje nurodyta palikanų skaičiavimo tvarka, t. y. kad skundo padavimas dėl Konkurencijos tarybos nutarimo sustabdo baudos ir palikanų priverstinį išieškojimą iki teismo sprendimo įsiteisėjimo dienos, tačiau nesustabdo palikanų skaičiavimo, nekvestionavo.
37. Teisėjų kolegija pažymi, jog minėtoje administracineje byloje pareiškėja ginčijo Konkurencijos tarybos nutarimą nustatytą Konkurencijos įstatymo 5 straipsnio pažeidimą ir atitinkamai jai skirtą baudą. Tuo tarpu nagrinėjama atveju yra sprendžiamas klausimas dėl konkrečių palikanų, apskaičiuotų dėl laiku nesumokėtos baudos pagrįstumo. Savo esmė nagrinėjimo dalykai minėtoje administracineje byloje ir šioje byloje skiriasi, todėl negalima daryti išvados, jog klausimas dėl palikanų skaičiavimo principų jau yra išnagrinėtas.
38. Šias pirmiau nurodytas išvadas patvirtina ir kitų teismų vertinimai. Antstolis S. R. kreipėsi į administracinį teismą su prašymu išaiškinti Konkurencijos tarybos 2020 m. birželio 9 d. nutarimo Nr. IS-65 „Dėl akcinei bendrovei „Parenežis“ statybos trestas“ paskirtos baudos ir palikanų priverstinio išieškojimo“ vykdomo tvarką, o būtent – kaip skaičiuojamos palikanos. Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas 2020 m. lapkričio 4 d. nutartįje administracineje byloje [Nr. AS-652-575/2020](#) nurodė, jog administracinės bylos Nr. el-1443-1063/2018 nagrinėjimo dalykas buvo Konkurencijos tarybos 2017 m. gruodžio 20 d. nutarimo Nr. 25-11(2017) teisėtumas ir pagrįstumas. Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo teisėjų kolegija pažymėjo, kad nei bylą nagrinėjant pirmosios, nei apeliacinės instancijos teisme nebuvo sprendžiami klausimai dėl palikanų, skaičiuojamų ūkio subjektams nesumokėjus paskirtos baudos, apskaičiavimo ir priteisimo. Be to, nagrinėjant administracinę bylą Nr. el-1443-1063/2018 pirmosios ir apeliacinės instancijos teismuose, nebuvo priimtas sprendimas dėl konkrečių palikanų, apskaičiuotų pareiškėjai nesumokėjus skirtos baudos, priteisimo.
39. Dėl pirmiau minėtų priežasčių teisėjų kolegija nusprendžia, jog nurodytoje administracineje byloje nebuvo nagrinėjami šiuo atveju ginčijami antstolio veiksmai, be kita ko, apskaičiavus konkrečią mokėtiną palikanų sumą dėl laiku nesumokėtos baudos už konkurencijos teisės pažeidimus. Nurodytoje byloje nebuvo keliamas klausimas dėl konkrečių palikanų skaičiavimo tvarkos ir terminų, todėl teisėjų kolegija nemato teisiųjų klaidų, iš esmės pasisakyti dėl kasaciniame skunde keliamų klausimų.
40. Teisėjų kolegija taip pat pažymi, jog nagrinėjama atveju nėra nustatyta pagrindų peržengti kasacinio skundo ir atsiliepiantį jį ribas ([CPK 353](#) straipsnis). Kasacinio nagrinėjimo dalykas yra kasaciniame skunde nurodyti motyvuoti kasacinio pagrindai. Neperžengdama pateiktą kasacinio skundo argumentų ribų teisėjų kolegija pasisako dėl teismų šioje byloje priimtų sprendimų teisėtumo, vadovaudamasi pirmosios ir apeliacinės instancijos teismų nustatytomis faktinėmis bylos aplinkybėmis.

Dėl antstolio veikimo principų vykdomo procese ir Konkurencijos įstatymo, nustatančio baudos skyrimo tvarką ir ypatumus, raidos

41. Nagrinėjamoje byloje kyla klausimas dėl vykdomo proceso ypatumų vykdančiam Konkurencijos tarybos remiantis Konkurencijos įstatymu paskirtos baudos išieškojimą, todėl būtina atsižvelgti į antstolio veiklą reglamentuojančius teisės aktus bei Konkurencijos įstatymo tikslus.
42. Kasacinis teismas yra nurodęs, kad vykdomo procesas yra imperatyviai reglamentuojamas viešosios teisės (proceso teisės) normų, todėl visi šio proceso dalyviai – skolininkas, išieškotojas ir antstolis – privalo griežtai laikytis [CPK](#) bei jo pagrindu priimtų kitų teisės aktų nustatytos teismo sprendimų vykdomo proceso tvarkos (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2007 m. rugsėjo 14 d. nutartis civilinėje byloje [Nr. 3K-3-341/2007](#)).
43. Antstolis kaip viešosios teisės subjektas privalo veikti tik pagal jam suteiktus įgaliojimus. Antstolis, atlikdamas vykdomo veiksmus, vadovaujasi vykdomoju dokumentu ([CPK 586](#) straipsnis). Taigi jis vykdo vykdomajam dokumentą taip, kaip jį išdavė tokias įgaliojimus turintis subjektas. Vis dėlto antstolis, net ir siekdamas būti rūpestingas ir aktyvus vykdomo procese bei maksimaliai užtikrinti vykdomo proceso dalyvių interesus, neturi teisės veikti *ultra vires* ir atlikti tokių veiksmų, kurie keistų vykdomajam dokumentą (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2022 m. sausio 5 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-122-684/2022, 42 punktas).
44. 2002 m. gruodžio 16 d. Tarybos Reglamentu (EB) Nr. 1/2003 dėl konkurencijos taisyklių, nustatytų Sutarties 81 ir 82 straipsniuose, įgyvendinimo (toliau – Reglamentas Nr. 1/2003) numatoma Komisijos, valstybių narių konkurencijos institucijų bendradarbiavimo parenta Sąjungos konkurencijos taisyklių įgyvendinimo sistema. Pagal minimo reglamento 35 straipsnio 1 dalį valstybės narės privalo paskirti nacionalines konkurencijos institucijas, kurios veiksmingai užtikrintų, kad būtų laikomasi jo nuostatų. Konkurencijos teisės reikalavimų laikymąsi užtikrina ir Komisijos bei valstybių narių konkurencijos institucijų galimybė skirti, be kita ko, vienkartinės ir periodinės baudas (Reglamento Nr. 1/2003 5, 23, 24 straipsniai). Vėliau buvo priimta 2018 m. gruodžio 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2019/1, kuria siekiama įgalinti valstybių narių konkurencijos institucijas, kad jos būtų veiksmingesnės vykdomo užtikrinimo, ir kuria užtikrinamas tinkamas vidaus rinkos veikimas.
45. Nacionalinės konkurencijos teisės nuostatos, kuriomis, be kita ko, siekiama užtikrinti konkurencijos teisės veiksmingumą, įtvirtina Konkurencijos įstatymą, kurio tikslas saugoti sąžiningos konkurencijos laisvę Lietuvos Respublikoje (Konkrencijos įstatymo 1 straipsnio 1 dalis). Šios nutarties 33 punkte nurodyto reikalavimo pobūdis ir esmė, kasaciniame skunde pateikti argumentai lemia, jog šiuo atveju, siekiant įvertinti ginčijamų aktų teisėtumą, pagrįstą, visų pirma būtina atsižvelgti į [CPK](#), Konkurencijos įstatyme įtvirtintą teisinį reguliavimą, jo raidą, turi būti nustatyti aktualaus teisinio reguliavimo tikslai ir paskirtis.
46. Konkurencijos įstatymo (aktualių nuostatų redakcija, galiojusi nuo 2017 m. vasario 1 d. iki 2019 m. liepos 2 d., t. y. tuo metu, kai buvo priimtas Konkurencijos tarybos 2017 m. gruodžio 20 d. nutarimas Nr. 25-11(2017), kuriuo buvo skirta pareiškėjos gynyba bauda ir 2018 m. sausio 10 d. pateiktas dėl jo skundus) 35 straipsnio 1 dalis įtvirtina, jog Konkurencijos taryba, nustatiusi, kad ūkio subjektai ar viešojo administravimo subjektai atliko šio įstatymo draudžiamus veiksmus ar padarė kitus šio įstatymo pažeidimus, vadovaudamasi objektyviu ir proporcingu principais, turi teisę, be kita ko, skirti ūkio subjektams ir viešojo administravimo subjektams šiame įstatyme nustatytas pinigines baudas. Šio įstatymo 36, 37 straipsniai detalizuoja baudos skyrimo, jos dydžio nustatymo principus.
47. Ūkio subjektai, taip pat kiti asmenys, manantys, kad buvo pažeistos jų Konkurencijos įstatymu giriamos teisės, turi teisę Konkurencijos tarybos nutarimus, kuriais užkertama tolesnė šio įstatymo pažeidimo tyrimo eiga ar kuriais baigiamas pranešimo apie koncentraciją nagrinėjimas, apskųsti Vilniaus apygardos administraciniam teismui. Šio įstatymo 30 straipsnyje nustatytas Konkurencijos tarybos nutarimas, išskyrus šio įstatymo 30 straipsnio 1 dalies 4 punkte nurodytą Konkurencijos tarybos nutarimą, turi teisę apskųsti procedūros dalyviai ir kiti suinteresuoti asmenys, nurodyti šio įstatymo 29 straipsnio 1 dalyje (Konkrencijos įstatymo 33 straipsnio 1 dalis).
48. Skundas paduodamas raštu ne vėliau kaip per dvidešimt dienų nuo Konkurencijos tarybos nutarimo įteikimo dienos arba, jeigu nutarimas turi būti paskelbtas Konkurencijos tarybos interneto svetainėje, – nuo nutarimo paskelbimo dienos (Konkrencijos įstatymo 33 straipsnio 2 dalis).
49. Skundo padavimas dėl Konkurencijos tarybos nutarimo, kuriuo ūkio subjektui ar viešojo administravimo subjektui paskirta bauda, sustabdo baudos ir palikanų priverstinį išieškojimą iki teismo sprendimo įsiteisėjimo dienos (Konkrencijos įstatymo 33 straipsnio 3 dalis).
50. Konkurencijos įstatymo 39 straipsnio 1 dalis nustato, jog ūkio subjektas ar viešojo administravimo subjektas Konkurencijos tarybos paskirtą baudą privalo sumokėti į valstybės biudžetą ne vėliau kaip per tris mėnesius nuo nutarimo paskelbimo Konkurencijos tarybos interneto svetainėje dienos.
51. To paties straipsnio 2 dalis įtvirtina, jog ūkio subjektui ar viešojo administravimo subjektui nesumokėjus baudos per šio straipsnio 1 dalyje nustatytą terminą, skaičiuojamas [CPK 6.210](#) straipsnio 2 dalyje nustatyto dydžio palikanos. Palikanos pradamos skaičiuoti nuo kitos dienos po to, kai sueina šio straipsnio 1 dalyje nustatytas terminas. Palikanos yra skaičiuojamos kiekvieną dieną ir baigiamos skaičiuoti tą dieną, kai bauda sumokama į valstybės biudžetą, bet ne ilgiau kaip 180 dienų. Šis 180 dienų terminas pratęsiamas tiek, kiek laiko, suėjus šio straipsnio 1 dalyje nustatytam terminui, buvo sustabdytas baudos ir palikanų priverstinis išieškojimas. Palikanos neskaiciuojamos šio straipsnio 4 dalyje nustatytų baudos ar jos dalies mokėjimo atidėjimo laikotarpiu (Konkrencijos įstatymo 39 straipsnio 2 dalis).

52. Jeigu ūkio subjektas ar viešojo administravimo subjektas sumoka baudą, o įsiteisėjusio teismo sprendimu ūkio subjektui ar viešojo administravimo subjektui Konkurencijos tarybos paskirta bauda sumažinama arba panaikinama, permokėta pinigine suma įskaitoma arba grąžinama ūkio subjektui ar viešojo administravimo subjektui *mutatis mutandis* (su būtinais (atitinkamais) pakeitimais) vadovaujantis Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymu nustatyta mokesčių permokų įskaitoma arba grąžinama tvarka (Konkurencijos įstatymo 39 straipsnio 3 dalis).
53. Ūkio subjekto ar viešojo administravimo subjekto nesumokėta bauda ir palikanos išieškoni į valstybės biudžetą. Konkurencijos tarybos sprendimas dėl priverstinio baudos ir palikanų išieškojimo yra vykdomasis dokumentas, kuris pateikiamas vykdyti antstoliui **CPK** nustatyta tvarka ne vėliau kaip per vienus metus nuo Konkurencijos tarybos nutarimo, kurio ūkio subjektui ar viešojo administravimo subjektui skirta bauda, priėmimo dienos. Šis terminas pratęsiamas tiek laiko, kiek buvo atidėtas baudos mokesėjimas ir palikanų priverstinis išieškojimas (Konkurencijos įstatymo 39 straipsnio 6 dalis).
54. 2019 m. birželio 13 d. buvo priimtas Konkurencijos įstatymo Nr. VIII-1099 33, 39 straipsnių pakeitimai ir įstatymo papildymo 4° straipsniu įstatymas Nr. XIII-2219, kuriuo buvo pakeista Konkurencijos įstatymo 33 straipsnio 3 dalis nustatant, jog skundo padavimas dėl Konkurencijos tarybos nutarimo, kurio ūkio subjektui ar viešojo administravimo subjektui paskirta bauda, nesustabdo Konkurencijos tarybos nutarimo vykdymo, išskyrus atvejus, kai Konkurencijos taryba, vadovaudamasi šio įstatymo 39 straipsnio 7 dalimi, priima sprendimą nesikreipti į antstolį dėl baudos priverstinio išieškojimo arba jeigu teismas nusprendžia kitaip.
55. Minėtų pakeitimų taip pat buvo pakeistas Konkurencijos įstatymo 39 straipsnis. Konkurencijos įstatymo 39 straipsnio 2 dalis buvo pakeista nustatant, jog ūkio subjektui ar viešojo administravimo subjektui nesumokėjus baudos per šio straipsnio 1 dalyje nustatytą terminą, skaičiuojamos **CK** 6.210 straipsnio 2 dalyje nustatyto dydžio palikanos. Palikanos pradamos skaičiuoti nuo kitos dienos po to, kai sueina šio straipsnio 1 dalyje nustatytas terminas. Palikanos yra skaičiuojamos kiekvieną dieną ir baigiamos skaičiuoti tą dieną, kai bauda sumokama į valstybės biudžetą, bet ne ilgiau kaip 180 dienų. Palikanos neskačiuojamos šio straipsnio 4 dalyje nustatyto baudos ar jos dalies mokėjimo atidėjimo laikotarpiu ir šio straipsnio 7 dalyje nustatyto atveju, kai Konkurencijos taryba priima sprendimą nesikreipti į antstolį dėl baudos priverstinio išieškojimo.
56. Pagal minėto įstatymo 39 straipsnio 6 dalies pakeitimą ūkio subjekto ar viešojo administravimo subjekto nesumokėta bauda ir palikanos išieškoni į valstybės biudžetą. Konkurencijos tarybos sprendimas dėl priverstinio baudos ir palikanų išieškojimo yra vykdomasis dokumentas, pateikiamas vykdyti antstoliui **CPK** nustatyta tvarka ne vėliau kaip per vienus metus nuo Konkurencijos tarybos nutarimo, kurio ūkio subjektui ar viešojo administravimo subjektui skirta bauda, priėmimo dienos. Šis terminas pratęsiamas bylinėjimosi teisme laikotarpiu, jeigu baudos ir palikanų priverstinis išieškojimas buvo sustabdytas, vadovaujantis šio straipsnio 7 dalimi, arba teismui laikinai sustabdytus Konkurencijos tarybos nutarimo vykdymą.
57. Konkurencijos įstatymas taip pat buvo pakeistas, nustatant, jog Konkurencijos taryba priima sprendimą nesikreipti į antstolį dėl priverstinio baudos išieškojimo bylinėjimosi teisme laikotarpiu, kai Konkurencijos tarybos nutarimas, kurio paskirta bauda, apskundžiamas teismui ir ūkio ar viešojo administravimo subjektas pateikia Konkurencijos tarybai finansų įstaigos suteikiamą finansinę garantiją ir (arba) draudimo įmonės laidavimo draudimą, kurie padengtų paskirtos baudos sumą (Konkurencijos įstatymo 39 straipsnio 7 dalis).
58. Minėti Konkurencijos įstatymo pakeitimai įsigaliojo 2019 m. liepos 2 d., tačiau įstatymo leidėjas įtvirtino, jog šio įstatymo nuostatos taikomos Konkurencijos tarybos nutarimų vykdymui, kai skundas dėl Konkurencijos tarybos nutarimo paduotas po šio įstatymo įsigaliojimo (minėto Konkurencijos įstatymo pakeitimo įstatymo 4 straipsnis).
59. Kaip matyti, šiuo Konkurencijos įstatymo pakeikimu buvo pakeista palikanų skaičiavimo tvarka, taip pat nurodyti papildomi atvejai, kai palikanos dėl laiku nesumokėtos baudos nėra skaičiuojamos. Šis naujai nustatytas teisinis reguliavimas turi būti aiškinamas sisteminiai, jo prasmes atskleidžiami taip pat yra reikšmingi įstatymo leidėjo ketinimai, nustatomi *inter alia* (be kita ko), naudojant ir įstatymo *travaux préparatoires* (parengiamųjų medžiagą). Minėtų pakeitimų aiškinajame rašte pažymima, jog siūlomi pakeitimai būtų analogiški Europos Komisijos taikomai procedūrai. Šiais pakeitimais užtikrinama, kad baudos už konkurencijos taisybių pažeidimus būtų sumokamos į valstybės biudžetą, o ūkio ar viešojo administravimo subjektai turėtų galimybę vėrinti jiems palankiausią baudos mokėjimo būdą – sumokėti baudą per tris mėnesius nuo Konkurencijos tarybos nutarimo, kuriuo paskirta bauda, paskelbimo ar nemokėti baudos visą bylinėjimosi laikotarpį, pateikiant banko garantiją (žr. Lietuvos Respublikos nesąjiningos komercinės veiklos vartojamos draudimo įstatymo Nr. X-1409 13 ir 16 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą, Lietuvos Respublikos reklamos įstatymo Nr. VIII-1871 24 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą, Lietuvos Respublikos konkurencijos įstatymo Nr. VIII-1099 33 ir 39 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą ir Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymo Nr. XI-2220 papildymo 161 straipsniu įstatymo projekto aiškinamąjį raštą). Taigi, nepaisant minėtos teisinio reguliavimo raidos, įstatymų leidėjas ir toliau nustatė palikanų mokėtinų dėl laiku nesumokėtos Konkurencijos tarybos baudos, institutą, be kita ko, siečių su paskata greičiau sumokėti skirtą baudą.
60. Kaip minėta, minėtų pakeitimų pereinamosios nuostatos įtvirtina, kad nuo 2019 m. liepos 2 d. įsigalioję Konkurencijos įstatymo pakeitimai yra taikomi Konkurencijos tarybos nutarimų vykdymui, kai skundas dėl Konkurencijos tarybos nutarimo paduotas po šio įstatymo įsigaliojimo (minėto Konkurencijos įstatymo pakeitimo 4 straipsnis). Šiuo atveju skundas dėl Konkurencijos tarybos nutarimo, kuriuo paskirta skirta bauda, pateiktas 2018 m. sausio 9 d. Atsižvelgiant į minėtas Konkurencijos įstatymo pakeitimų įsigaliojimo pereinamąsias nuostatas, tai, kad teismas pasiekė savo esmę sukuria ir baudą, dėl kurios nesumokėjimo skaičiuojamos palikanos, nustatė Konkurencijos tarybos 2017 m. gruodžio 20 d. nutarimas Nr. 25-11(2017), sprendžia, jog ginčui spręsti yra taikytinos aktualios Konkurencijos įstatymo nuostatos, galiojusios nuo 2017 m. vasario 1 d. iki 2019 m. liepos 2 d., t. y. tuo metu, kai buvo priimtas Konkurencijos tarybos 2017 m. gruodžio 20 d. nutarimas Nr. 25-11(2017) ir dėl jo pateiktas skundas Vilniaus apygardos administraciniam teismui.
61. Dėl pirmiau minėtų priežasčių sprendžia, jog ginčą nagrinėję teismai taikė aktualias Konkurencijos įstatymo nuostatas. Kasacinio skundo argumentai, susiję su nuo 2019 m. liepos 2 d. įsigaliojusia Konkurencijos įstatymo aktualiu straipsniu pakeitimais, tuo, kad teismai nepagrįstai neatsižvelgė ir nesilaikė šio naujai įsigaliojusio teisinio reguliavimo, laikytini nepagrįstais.

Dėl Konkurencijos įstatymo 39 straipsnio 6 dalyje nustatyto termino praleidimo

62. Kasaciniame skunde argumentuojama, jog įstatymų leidėjas Konkurencijos įstatymo 39 straipsnio 6 dalyje vienerių metų laikotarpį priverstinio išieškojimo procedūrai inicijuoti susiejo su Konkurencijos tarybos nutarimo priėmimo diena, o ne apeliacinės instancijos teismo nutarties įsigaliojimo diena, tačiau administracinę bylą nagrinėjus teismas neatsižvelgė į Konkurencijos įstatymo 39 straipsnio 6 dalyje nustatyto naikinamojo termino pažeidimą. Pareiškėjos teigimu, suėjus vienerių metų terminui nuo nutarimo priėmimo dienos, Konkurencijos taryba prarado teisę kreiptis į antstolį dėl priverstinio išieškojimo.
63. Vertinama nurodytus argumentus teisėjų kolegija pažymi, kad **CPK 587 straipsnio** nuostatos aiškiai apibrėžia vykdomuosius dokumentus, prie kurių, be kita ko, yra priskiriami ir kiti institucijų ir pareigūnų sprendimai, kurių vykdymą civilinio proceso tvarka nustato įstatymai (**CPK** 587 straipsnio 10 punktas, 584 straipsnio 2 dalies 2 punktas).
64. Konkurencijos įstatymo 39 straipsnio 6 dalis nustato, jog Konkurencijos tarybos sprendimas dėl priverstinio baudos ir palikanų išieškojimo yra vykdomasis dokumentas, kuris pateikiamas vykdyti antstoliui **CPK** nustatyta tvarka ne vėliau kaip per vienus metus nuo Konkurencijos tarybos nutarimo, kurio ūkio subjektui ar viešojo administravimo subjektui skirta bauda, priėmimo dienos. Šis terminas pratęsiamas tiek laiko, kiek buvo atidėtas baudos mokesėjimas ir sustabdytas baudos ir palikanų priverstinis išieškojimas (Konkurencijos įstatymo 39 straipsnio 6 dalis).
65. Pagal Konkurencijos įstatymo 39 straipsnio 6 dalį būtent Konkurencijos tarybos sprendimas dėl priverstinio baudos ir palikanų išieškojimo, o ne dėl baudos skyrimo yra vykdomasis dokumentas, kuris pateikiamas vykdyti antstoliui **CPK** nustatyta tvarka. Konkurencijos tarybos 2020 m. birželio 9 d. nutarimas yra vykdomasis dokumentas tiek pagal **CPK 584 straipsnio** 2 dalies 2 punktą, 587 straipsnio 10 punktą, tiek pagal Konkurencijos įstatymo 39 straipsnio 6 dalyje nustatytas reikalavimus, todėl antstolis turėjo būti priimtas ir priverstinai vykdomas, antstoliui nenusitačius kliūčių priimti ir vykdyti vykdomąjį dokumentą.
66. Minėta Konkurencijos įstatymo 39 straipsnio 6 dalis taip pat nustato bendrąjį terminą, per kurį turi būti pateikiamas Konkurencijos tarybos sprendimas dėl priverstinio baudos ir palikanų išieškojimo antstoliui vykdyti **CPK** nustatyta tvarka, t. y. ne vėliau kaip per vienus metus nuo Konkurencijos tarybos nutarimo, kurio ūkio subjektui ar viešojo administravimo subjektui skirta bauda, priėmimo dienos. Tačiau šis terminas pratęsiamas tiek laiko, kiek buvo atidėtas baudos mokesėjimas ir sustabdytas baudos ir palikanų priverstinis išieškojimas (Konkurencijos įstatymo 39 straipsnio 6 dalis). Taigi tuo atveju, kai buvo sustabdytas baudos ir palikanų priverstinis išieškojimas pateikus skundą dėl Konkurencijos tarybos nutarimo, kurio ūkio subjektui ar viešojo administravimo subjektui paskirta bauda, šis terminas yra pratęsiamas (Konkurencijos įstatymo 33 straipsnio 3 dalis).
67. Kaip minėta, pareiškėja kreipėsi į Vilniaus apygardos administracinį teismą, ginčydama Konkurencijos tarybos 2017 m. gruodžio 20 d. nutarimą skirti baudą. Galutinis teismo sprendimas įsiteisėjo 2020 m. birželio 3 d. Lietuvos vyriausiam administraciniam teismui priėmus nutartį Vilniaus apygardos administracinio teismo 2018 m. gegužės 14 d. sprendimą, kuriuo pareiškėjos skundas buvo atmestas, palikti nepakeisti. Teismų nustatyta, jog antstolis, gavęs Konkurencijos tarybos 2020 m. birželio 9 d. nutarimą „Dėl akcinės bendrovės „Panevėžio statybos trestas“ paskirtos baudos ir palikanų priverstinio išieškojimo“, jau 2020 m. birželio 11 d. patvarkymu Nr. S-20-102-17/054 priėmė vykdomąjį dokumentą vykdyti antstolio kontoroje.
68. Atsižvelgus į teismų nustatytas šios nutarties 67 punkte nurodytas faktines aplinkybes negalima daryti išvados, kad Konkurencijos įstatymo 39 straipsnio 6 dalyje nustatytas terminas buvo praleistas. Dėl pirmiau minėtų priežasčių sprendžia, kad ginčą nagrinėję teismai pagrįstai konstatavo, jog antstolis, atlikdamas vykdymo veiksmus, nepažeidė Konkurencijos įstatymo 39 straipsnio 6 dalyje nustatyto termino.

Dėl palikanų, nustatytų Konkurencijos įstatymo 39 straipsnio 2 dalyje, skaičiavimo principų

69. Kasacinėje byloje taip pat yra keliamas klausimas, kaip turi būti aiškinama ir taikoma Konkurencijos įstatymo 39 straipsnio 2 dalies nuostata, įtvirtinti palikanų dėl nesumokėtos baudos skaičiavimą, t. y. už kokį periodą ir kaip turi būti skaičiuojamos palikanos.
70. Kasaciniame skunde, viena vertus, pažymima, jog Konkurencijos taryba nustatė Konkurencijos įstatymo pažeidimą ir skyrė pareiškėjai baudą už laikotarpius, kai palikanų skaičiavimas iš viso nebuvo nustatytas, kita vertus, teigiama, jog palikanos gali būti skaičiuojamos tik už 180 dienų.
71. Vertinama nurodytus argumentus teisėjų kolegija visų pirma pažymi, jog pagal Konkurencijos įstatymo 39 straipsnio 2 dalies nuostatas palikanos yra skaičiuojamos dėl priverstinio išieškojimo, o ne dėl baudos skyrimo. Konkurencijos įstatyme nustatyta bauda laiku nepykdydama. Todėl tai, kad Konkurencijos tarybos vertintų pažeidimų laikotarpiu už laiku nesumokėtas baudas nebuvo nustatytos palikanos, nėra aktualu.
72. Antra, kaip minėta, pareiškėjos teigimu, antstolis be teisinio pagrindo palikanas skaičiavo už laikotarpį nuo 2018 m. kovo 22 d. iki 2020 m. birželio 9 d. ir apskaičiavo 1 133 272,46 Eur sumos išieškomas palikanas, t. y. palikanas skaičiavo už ilgesnį kaip 180 dienų laikotarpį.
73. Teismai nusprendė, jog aiškinant ginčui aktualios redakcijos Konkurencijos įstatymo nuostatas matyti, kad reikalavimas sumokėti skirtą baudą ūkio subjektui išliko galiojantis ir nebuvo sustabdomas net ir apskundus Konkurencijos tarybos nutarimą, nes sustabdomas tik baudos ir palikanų priverstinis išieškojimas. Šiuo atveju nutarimas, net ir apskustas teismui, liko galioti. Viso teisinio proceso metu pareiškėjai liko pareiga sumokėti baudą, kartu tęsėsi ir palikanų skaičiavimas. Teismai, atsižvelgdami į faktines aplinkybes, nusprendė, kad antstolis tinkamai apskaičiavo pareiškėjos mokėtinas palikanas.
74. Vertinama pateiktus teismų išaiškinimus ir proceso šalių pateiktus argumentus teisėjų kolegija pažymi, jog minėta Konkurencijos įstatymo 39 straipsnio 2 dalis eksplikitiškai nustato, jog ūkio subjektui ar viešojo administravimo subjektui nesumokėjus baudos per šio straipsnio 1 dalyje nustatytą terminą, skaičiuojamos **CK 6.210 straipsnio** 2 dalyje nustatyto dydžio palikanos. Palikanos pradamos skaičiuoti nuo kitos dienos po to, kai sueina šio straipsnio 1 dalyje nustatytas terminas. Palikanos yra skaičiuojamos kiekvieną dieną ir baigiamos skaičiuoti tą dieną, kai bauda sumokama į valstybės biudžetą, bet ne ilgiau kaip 180 dienų. Šis 180 dienų terminas pratęsiamas tiek, kiek laiko, suėjus šio straipsnio 1 dalyje nustatytam terminui, buvo sustabdytas baudos ir palikanų priverstinis išieškojimas. Palikanos neskačiuojamos šio straipsnio 4 dalyje nustatyto baudos ar jos dalies mokėjimo atidėjimo laikotarpiu (Konkurencijos įstatymo 39 straipsnio 2 dalis).
75. Lingvistiškai aiškinant Konkurencijos įstatymo 33 straipsnio 3 dalį, 39 straipsnio 1 ir 2 dalis, darytina išvada, jog viena vertus, Konkurencijos įstatymas įtvirtina maksimalų 180 dienų terminą, už kurį yra skaičiuojamos palikanos dėl skirtos ir laiku nesumokėtos baudos. Ši norma pagal savo pobūdį yra imperatyvi, įtvirtinti, jog visais atvejais palikanos yra skaičiuojamos ne ilgiau kaip 180 dienų. Kita vertus – šis terminas yra pratęsiamas tiek, kiek laiko, suėjus šio straipsnio 1 dalyje nustatytam terminui, buvo sustabdytas baudos ir palikanų priverstinis išieškojimas (Konkurencijos įstatymo 39 straipsnio 2 dalis), t. y. kai yra ginčijama bauda kreipusis į teismą teisminės gynybos (Konkurencijos įstatymo 33 straipsnio 3 dalis). Taigi lingvistiškai itin formaliai skaitant nurodytas nuostatas dėl palikanų skaičiavimo tvarkos ir principų galima padaryti išvadą, jog subjekto, kuris pasinaudoja teise į teisminę gynybą, padėtis tampa blogesnė nei tuo atveju, jeigu jis nusprendžia į teismą nesikreipti.
76. Dėl šių priežasčių teisinis reguliavimas turi būti aiškinamas sisteminiai, vadovaujantis Konkurencijos įstatymo tikslais bei atsižvelgiant į teisminę gynybą užtikrinimo kontekstą. Šiuo atveju manytina, jog visais atvejais taikytinas maksimalus 180 dienų terminas, už kurį yra skaičiuojamos palikanos. Savaine šis nuostata aiškiai nediferencijuoja terminų ir nenurodo priežasčių, kodėl minėtai atvejais maksimalus terminas, skaičiuojant palikanas dėl laiku nesumokėtos baudos, turėtų skirtis. Todėl šiuo konkrečiu atveju teisinis reguliavimas negali būti aiškinamas subjekto, besinaudojančio teise į teisminę gynybą, nenaudai.
77. Toks vertinimas, viena vertus, dera su teisės į teisminę gynybą efektyviu užtikrinimu. Lietuvos Respublikos Konstitucijos 30 straipsnis įtvirtina, kad asmuo, kurio konstitucinės teisės ar laisvės pažeidžiamos, turi teisę kreiptis į teismą (Konstitucinio Teismo 2000 m. gegužės 8 d. nutarimas, 2011 m. birželio 9 d. nutarimas). Europos Žmogaus Teisių Teismas (toliau – EŽTT) taip pat yra nurodęs, kad Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvų apsaugos konvencijos (toliau – Konvencija) 6 straipsnio 1 dalis įtvirtina „teisę į teismą“, kurios dalis – teisė kreiptis į teismą, t. y. inicijuoti teisminį procesą, sudaro tik vieną aspektą (žr., pvz., 1975 m. sausio 21 d. sprendimo *Golder prieš Jungtinę Karalystę*, petijon Nr. 4451/70, 34–36 punktas). Teisė į teismą turi būti reali ir veiksminga (1995 m. gruodžio 4 d. sprendimas byloje *Bellet prieš Pranciją*, petijon Nr. 23805/94, 36 punktas). EŽTT savo praktikoje yra atsižvelgęs į atvejus, kai pareiškėjai turėjo galimybę inicijuoti teisminį procesą, tačiau yra pažymėjęs, jog Konvencija yra skirta veiksmingos ir praktiškai naudojamos, o ne teorinės ar iluzinės teisės užtikrinimui. Teismas atsisakė į pareiškėjo teiginį, kad kreipėsi į teismą siekiant apginti savo teises yra beprasmiška, jei galiausiai jie atsiduria blogesnėje padėtyje nei prieš bylinėjimąsi (EŽTT 2020 m. vasario 18 d. sprendimas byloje *Cernius ir Rinkevičius prieš Lietuvą*, petijon Nr. 73579/17 ir 14620/18, 68 punktas). Šiuo atveju, subjektui pasinaudojus teise į teisminę gynybą dėl skirtos baudos, pratęsimas laikotarpis, į kurį atsižvelgus skaičiuojamos palikanos. Šis laikotarpis neįsengiamai priklauso iš viso nuo teismo proceso trukmės, kuriai jis ne visais atvejais gali padaryti įtaką. Tai gali lemti teisės į teisminę gynybą realizavimo apskundimą ir (ar) atgraisinti asmenis nuo kreipimosi į teismą dėl galimai pažeistų teisių gynybos. Kita vertus, pagal šios nutarties 76 punktą pateiktą aiškinimą, taip pat yra užtikrinamas ir minėtas Konkurencijos įstatymo siekiamas tikslas saugoti sąžiningos konkurencijos laisvę Lietuvos Respublikoje (Konkurencijos įstatymo 1 straipsnio 1 dalis), užtikrinti veiksmingą konkurencijos taisyklių taikymą.
78. Taigi šios nutarties 76 punkte pateiktas teisių aiškinimas yra užtikrinamas šių dviejų pirmiau minėtų tikslų pusiausvyra. Atsižvelgdama į tai, teisėjų kolegija nusprendžia, jog ginčą nagrinėję teismai netinkamai aiškino ir taikė aktualias Konkurencijos įstatymo nuostatas.
79. Teisėjų kolegija taip pat pažymi, kad iš priimtų procesinių sprendimų taip pat matyti, jog teismai nevertino, kad 2020 m. birželio 11 d. patvarkyme priimti vykdomąjį dokumentą vykdyti nurodyta 1 133 272,46 Eur palikanų suma, tuo tarpu patvarkyme Nr. S-20-102-17969 dėl mokėjimo grafiko pateikimo nurodoma, jog palikanos buvo skaičiuojamos visą bylinėjimosi teisme laikotarpį ir bus skaičiuojamos 180 dienų po Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo nutarties įsiteisėjimo, t. y. iki 2020 m. lapkričio 30 d., ir jos šią dieną bus 1 385 178,76 Eur. Šiuo atveju teismai taip pat nevertino šio aspekto ir nepasiskaitė dėl antstolio nurodytų konkrečių palikanų skaičiavimo.
80. *Teisėjų kolegija, remdamasi išdėstytais argumentais, kad apeliacinės instancijos teismas netinkamai taikė Konkurencijos įstatymo normas, reglamentuojančias palikanų, mokėtinų dėl nesumokėtos baudos už konkurencijos taisybių pažeidimus, skaičiavimo tvarką. Pagal CPK 353 straipsnio 1 dalį kasacinis teismas nagrinėja šiuos klausimus ir pateikia teisės taikymo išaiškinimus, o faktinių aplinkybių nustatymas, jų vertinimas priklauso pirmosios ir apeliacinės instancijos teismų kompetencijai, kai yra įvertintos visos reikšmingos faktinės aplinkybės bei šalinys yra suteikiamas visos CPK nustatytos procesinės galimybės teikti argumentus, pagrindžiančius jų poziciją, taip sudarant sąlygas įgyvendinti teisę į veiksmingą teisminę gynybą. Remdamasi šiose procesiniame sprendime nurodytais argumentais, teisėjų kolegija nusprendžia panaikinti apeliacinės instancijos teismo nutartį ir bylą grąžinti apeliacinės instancijos teismui nagrinėti iš naujo (CPK 359 straipsnio 1 dalies 5 punktus). Teismas, nagrinėdamas bylą iš naujo, turi įvertinti ir pasisakyti dėl konkrečių palikanų skaičiavimo bei dėl vykdymo išlaidų, be kita ko, atsižvelgdamas į šioje teismo nutartyje pateiktus išaiškinimus.*

Dėl bylinėjimosi išlaidų atlyginimo

81. Kasaciniam teismui nutarus perduoti bylą nagrinėti iš naujo apeliacinės instancijos teismui, šalių kasaciniame teisme turėtų bylinėjimosi išlaidų paskirstymo klausimas paliktinas spręsti apeliacinės instancijos teismui kartu su kitų bylinėjimosi išlaidų paskirstymu ([CPK](#) 93, 98 straipsniai).

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegija, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso 359 straipsnio 1 dalies 5 punktu, 362 straipsnio 1 dalimi, n u t a r i a :

Panevėžio apygardos teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2021 m. balandžio 20 d. nutartį panaikinti ir perduoti bylą apeliacinės instancijos teismui nagrinėti iš naujo. Ši Lietuvos Aukščiausiojo Teismo nutartis yra galutinė, neskundžiama ir įsigalioja nuo priėmimo dienos.

Teisėjai
Davidonienė

Šemas